

Zakaj nastopa Slovenska skupnost na parlamentarnih volitvah

Za predčasne parlamentarne volitve 14. in 15. junija se Slovenska skupnost predstavlja na volitvah v sklopu koalicije manjšin pod volivnim znakom Sardinske akcijske stranke. Kot to dokazuje že sestava kandidatnih list v Furlaniji - Julijski krajini, prihaja v koaliciji do izraza sodelovanje med Sardinsko akcijsko stranko, Union Valdôtaine in Slovensko skupnostjo. Obe skupini sta se obvezali, da bosta v parlamentu podpirali predloge Slovenske skupnosti, predvsem kar zadeva predlog Slovenske skupnosti o globalni zaščiti Slovencev v Italiji. Že v dosedanem parlamentu sta imeli obe stranki po enega senatorja in poslanca. Senatorja sta med podpisniki zakonskega predloga Ssk o globalni zaščiti. Iz manjšinske solidarnosti je na poslanski listi za Trst ravno sardinski senator in podpisnik predloga Nanni Loi.

Slovenska skupnost se je odločila za sodelovanje pri koaliciji, pri kateri sodeluje tudi avtonomistično gibanje v južni

Mladi za nastop na volitvah

V ponedeljek, 18. maja, so se sestali v Jamljah člani Mladinskih sekcij Ssk iz Trsta in Gorice. Pregledali so delovanje organizacije v zadnjem obdobju ter se pogovorili o bližnjih parlamentarnih volitvah. Sejo je vodil deželni tajnik Mladinske sekcije Damjan Terpin.

Mladi so pozitivno ocenili odziv, ki ga je imela doslej brošura »Navodila za spremembo poitalijančenih priimkov in imen« med javnostjo. Domenili so se tudi, da jo bodo predstavili v Gorici, in sicer v goriškem Kulturnem domu 28. maja ob 20. uri skupaj s Slovenskim Mladinskim Rekreativnim klubom iz Gorice. Poleg tega so izrazili pripravljenost predstaviti in obrazložiti postopka za spremembo poitalijančenih priimkov in imen po krajevnih družtvih.

Večji del sestanka je bil namenjen parlamentarnim volitvam. Na sejo je bil povabljen tajnik stranke Ivo Jevnikar, ki je obrazložil razloge in izbiro stranke za vključitev v koalicijo s Partito Sardo d'Azione in Union Valdôtaine ter drugimi manjšimi političnimi grupacijami.

Člani Mladinskih sekcij so po debati pozitivno ocenili izbiro stranke Slovenske skupnosti ter izrazili svojo podporo pri volilni kampanji.

Italiji, da med volilno kampanjo izpriča zahteve Slovencev v Italiji. Ker so liste manjšinske koalicije vložene v vseh okrožjih z izjemo Aoste (tem velja posebna zakonodaja in Union Valdôtaine se tam predstavlja s svojim tradicionalnim znakom), bo imel nastop vsedrjavni odmev, ki bo prišel do izraza tudi v sredstvih množičnega obveščanja.

Sodelovanje v manjšinski koaliciji nadaljuje sodelovanje med manjšinskimi strankami na evropskih volitvah. Temelji na načelih samostojnega nastopanja in solidarnosti med manjšinami.

Kandidati Ssk so prisotni v vseh senatnih in poslanskih okrožjih Furlanije - Julijske krajine, dva pa tudi v poslanskem okrožju italijanskega glavnega mesta Rima.

Kandidati Slovenske skupnosti

SENAT

Okrožje TRST I. — **prof. Aleš Lokar**, občinski odbornik Ssk v Trstu

Okrožje TRST II. — **prof. Humbert Mamolo**, ravnatelj

Okrožje GORICA — **prof. Andrej Bratuž**, občinski odbornik Ssk v Gorici

Okrožje VIDEM — **prof. Aleš Lokar**

Okrožje ČEDAD — **dr. Rafko Dolhar**, podpredsednik Slovenske skupnosti

Okrožje TOLMEČ — **dr. Rafko Dolhar**

Okrožje PORDENON — **prof. Aleš Lokar**

POSLANSKA ZBORNICA

Okrožje TRST:

1. **Bojan Brezigar**, župan Ssk v Devinu-Nabrežini
2. **Giovanni Battista (Nanni) Loi**, senator in podtajnik Sardinske akcijske stranke.
3. **Umberto Nigra**, župan v kraju Montjovent (Aosta) in podpredsednik Union Valdôtaine

Okrožje GORICA - VIDEM - PORDENON BELLUNO:

1. **dr. Damjan Paulin**, občinski svetovalec Slovenske skupnosti v Gorici
2. **dr. Alexis Bétemps**, predsednik Union Valdôtaine
3. **Annamaria Cherchi**, članica državnega sveta Sardinske akcijske stranke
4. **prof. Andrej Bratuž**, občinski odbornik Ssk v občini Gorica
5. **prof. Marija Češcut**, občinska svetovalka Ssk v Sovodnjah
6. **dr. Rafko Dolhar**, podpredsednik Ssk
7. **dr. Maks Gergolet**, občinski svetovalec Ssk v Doberdolu
8. **Rezi Rosic Mijač**, večkratna kandidatinja za Kanalsko dolino

Okrožje RIM - VITERBO - LATINA - FROSINONE:

2. **dr. Boris Gombač**, občinski svetovalec Ssk v Dolini
 3. **dr. Zorko Harej**, pokrajinski odbornik in pokrajinski tajnik Ssk v Trstu
- Kandidate in volilni program je deželno vodstvo Slovenske skupnosti predstavilo na tiskovni konferenci, ki je bila v torek, 19. t.m., v Trstu.

VALUTNA PROBLEMATIKA V ITALIJI IN JUGOSLAVIJI

Italija se je glede valutnih predpisov za nadaljnji korak približala Evropski gospodarski skupnosti. Korak je precejšen, čeprav še ni prišlo do popolne valutne svobode. Po predpisih Evropske gospodarske skupnosti je treba odpraviti vse valutne omejitve do konca januarja 1992.

Glede tega je minister za zunanjo trgovino Sarcinelli podpisal tri odloke. Prvi odlok se tiče odprave brezobrestnega pologa, ki je bil uveden leta 1973 ter je zna-

šal 15 odstotkov za nakupe vrednostnih papirjev in nepremičnin v tujini. Drugi odlok je znatno olajšal birokratski postopek za valutne operacije s tujino. Tretji odlok pa viša valutno mejo za turistična potovanja v tujino.

Prvi odlok je zaradi zunanje trgovine največjega politično-gospodarskega pomena. Italija se je obvezala pri Evropski gospodarski skupnosti, da bo odpravila brez-

RADIO TRST A

■ **NEDELJA**, 24. maja, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Skriti dnevnik«; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila; 14.45 Športni in glasbeni popoldan; 17.00 Športne novice; 19.00 Radijski dnevnik.

■ **PONEDELJEK**, 25. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Pričevanja o Tigru; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Liki iz naše preteklosti: Fran Dominko; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Janez Bitenc: Srečanje z novo pesmico; 16.00 Osebnost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana, vodi Anton Nanut, pianist François Joël Thiollier; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ **TOREK**, 26. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Nediški zvon; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Prehrana in zdravje; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 16.00 V znamenju Pdečega križa; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana, vodi Anton Nanut, pianist François Joël Thiollier; 18.00 Izidor Cankar: »S poti«, radijska dramatizacija, Marko Slodnjak in Aleksander Zorn; 19.00 Radijski dnevnik.

■ **SREDA**, 27. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 V objemu gora; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 O razvoju filma v Sloveniji - Opol-danska rubrika; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Gospodarska problematika; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 Kulturni in družbeni odmevi; 19.00 Radijski dnevnik.

■ **ČETRTEK**, 28. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Od Milj do Devina; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Naš jezik - Film, kultura, realnost; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otrok in šola; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Ljubljanski oktet in nemška skupina »Altensteiger Vokalsexett« iz Altensteiga na zborovskem tekmovanju »Cesare Augusto Seghizzi« v Gorici; 18.00 Četrtekova srečanja: Zgodbe vandrovca, orjunaša in narodnega revolucionarja Lipeta Kosca; 19.00 Radijski dnevnik.

■ **PETEK**, 29. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Na goriškem valu; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Hiša in vrt - Od Mont Banca do free climba ali prostega plezanja; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Mladinski zbor Glasbene matice v Trstu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naš jezik; 14.20 Ne prezirimo!; 15.00 V svetu filma; 16.00 Osebnost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ **SOBOTA**, 30. maja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Camerata Labacensis - Komorni orkester RTV Ljubljana, vodi Stojan Kučič; 11.30 Beležka - Ta rozajanski glas; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Naš lep okrogli svet«; 14.30 Klepet ob glasbi; 16.00 Kaj je drugačnega v telesni kulturi; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Pianistka Klavdija Sedmak iz razreda prof. Rosande Kralj iz šole Glasbene matice v Trstu; 18.00 Mario Uršič: »Franc in njegovci«, radijski dokumentarec o tržaških Slovencih v 8 delih; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, števil. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Valutna problematika v Italiji in Jugoslaviji

■ nadaljevanje s 1. strani

obrestni polog 15 odstotkov za nakup vrednostnih papirjev in nepremičnin v tujini do 19. decembra letos. Ta polog je poviševal na umeten način za 15 odstotkov ceno omenjenih operacij s tujino, ki so zaradi tega postale neekonomske. Vlada je hotela s tem zavreti pretiran odtok valute iz Italije. Seveda po drugi strani ostalim državam Evropske gospodarske skupnosti to ni ugajalo, ker dovoljujejo dotok svoje valute, spomnimo se samo mark, v Italijo.

Italijanska vlada — pravijo v Rimu — je z omenjenim odlokom potrdila svojega evropskega duha ter je okrepila sodelovanje, zlasti z državami močne valute, kot so Zahodna Nemčija, Nizozemska, Francija in Velika Britanija. Istočasno se bo lahko Italija odločneje upirala pritisku Skupnosti, da bi zmanjšali nihanje lire v okviru evropskega monetarnega sistema, ki zdaj znaša 6 odstotkov v razmerju s povprečjem 2,25 odstotka.

Kot rečeno, se drugi odlok tiče olajšanja birokracije, kar je važno za podjetja. Podjetja bodo imela odslej manj stroškov za sodelovanje s tujino. Odpravljeno je na primer obvezno financiranje za podjetja, ki so hotela predčasno plačati uvoz ali storitve. Omenjena obveznost je nalagala podjetjem dolžnost, da so se obrnila na kako banko za financiranje v tujih valutah.

Podaljšanje roka od 60 na 120 dni za podjetja z valutnimi računi, da uporabijo akreditirano valuto. Rok za žiro valuto pa je podaljšan od 30 na 60 dni. Nadalje je od 15 na 30 dni podaljšan rok za odstop valute, do katere je prišel zainteresirani na katerikoli način.

Odpravljena je kaznivost za dolgove pri nedovoljenih saldih tujih računov v lirah. Od 10 na 20 milijonov je povišana meja, do katere niso potrebni formularji za posamezne izvozne operacije. Posplošen je sistem naknadnega vidimiranja. Olajšan je

sistem valut za prenos od podjetij s sedežem v tujini. Končno se tretji odlok tiče najširšega kroga prebivalcev, ker se nanaša na potovanja v tujino. Sedanja vsota 1.600.000 lir za prenos v tujino je povišana za posamezno potovanje na približno 2 milijona 100.000 lir ali na 1.250 posebnih pravic do dvigov po predpisih Mednarodnega denarnega sklada. Po novem je mogoče odnesti v tujino vsakokrat v italijanski valuti po 500.000 lir, namesto dosedanjih 400.000 lir. Pri izvozu deviz ni več potrebno potrdilo o njihovem nakupu. Uvoz lir pa je neomejen. Kreditno karto je mogoče uporabljati v tujini za predjume v gotovini.

Tujci lahko brez potrdila uvozijo do 5 milijonov lir. Izvoz za tujce je neomejen, če imajo dokaz o poprejšnjem uvozu italijanske valute.

Ti valutni predpisi s tujino so zanimivi tudi za italijanske valutne odnose z Jugoslavijo. Jugoslavija se močno trudi za povečanje tujih naložb, tako zaradi sedanje splošne gospodarske krize, kot zaradi zastoja pri tujih naložbah kapitalov. V lanskem in predlanskem letu so jugoslovanska podjetja sklenila s tujino 53 pogodb za naložbe tujih kapitalov ter je bilo investiranih okrog 116 milijard din. Od tega pa je odpadlo na tuja podjetja samo 28 milijard dinarjev, kar je premalo za jugoslovanska podjetja ter kaže na pomanjkanje zanimanja tujih vlagateljev. Pripravljajo še 14 pogodb.

E. V.

PREDAVANJA NSK

Narodna in študijska knjižnica v Trstu priredi ciklus predavanj »Slovenski ekspresionizem 1910-1930«. V četrtek, 21. maja 1987 ob 18. uri bo predavala **Spelca Čopič**: »Kiparstvo v dobi ekspresionizma in nove stvarnosti.« Predavanje bo v prostorih Trgovinske zbornice (ulica S. Nicolò 5).

V Celovcu je zborovala KEL

Barbara Goričar je poročala v ljubljanskem Delu o deželnem zborovanju Koroške enotne liste v Slomškovi dvorani Mohorjevega doma v Celovcu v nedeljo, 17. t.m. Uvodni domači ton je zborovanju dal nastop pevskega zbora »Srce« iz Dobrle vasi. Predsednik te edine samostojne slovenske politične stranke na Koroškem, zvezni poslanec v dunajskem parlamentu Karel Smolle je med gosti pozdravil predstavnika izvršnega odbora republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije Željka Jegliča, predstavnika Slovenske skupnosti, občinskega odbornika v Trstu Aleša Lokarja in avstrijskega zveznega poslanca kluba zelenih, kateremu pripada tudi Karel Smolle.

Koroška enotna lista, ki je bila ustanovljena leta 1979, je na zadnjih avstrijskih državnozbornih volitvah sklenila koalicijski dogovor z zeleno alternativo, kateri je uspelo izvoliti sedem poslancev in med temi prvega slovenskega poslanca v dunajskem parlamentu po sedmih deset-

letjih. Karel Smolle je v svojem poročilu podčrtal pomembnost samostojnega nastopa Slovencev, saj je praksa še v predvolilnih bojih pokazala, da integracija Slovencev v posamezne politične vsedrjavne stranke ni prinesla narodnostni skupnosti veliko. Ideja in program Koroške enotne liste sta osredotočena na narodnostno politična vprašanja. Slovenci so dosegli določen napredek le tam, kjer so postali samoiniciativni. »Kdo drug bolj uspešno zadržuje asimilacijo kot naša kulturna društva, naše samostojne občinske strukture, mešana podjetja, privatni dvojezični vrtci in dvojezične otroške skupine,« se je vprašal Smolle.

Na deželnem zborovanju Koroške enotne liste so soglasno podprli akcijo poslanca zelenih Wabla, ki je pred dnevi v dunajskem parlamentu v znak protesta zoper Waldheima, razvil zastavo s kljukastim križem. Tajniško poročilo je podal Miha Zablantnik, sledila je razprava o nadaljnjem volilnem programu Koroške enotne liste.

Priprave za nov zakon o tujih naložbah v Jugoslaviji

Sami jugoslovanski gospodarski krogi priznavajo, da je Jugoslavija v tujini preveč zadolžena (okrog 20 milijard dolarjev) ter zaradi tega ne more več računati na spodbujanje gospodarskega razvoja s posojili trgovskih bank. Treba je najti drugačne mere financiranja gospodarskih načrtov. Uresničevanje razvojne strategije je treba prenesti na doslej zapostavljena področja, kot so malo gospodarstvo, pritegnitev vlog jugoslovanskih zdomcev iz tujih bank (menda prav tako 20 milijard dolarjev), pritegnitev deviznih vlog občanov in konvertibilnih valut s takimenovanega črnega deviznega trga v Jugoslaviji in končno gre za nove neposredne tuje naložbe v jugoslovansko gospodarstvo.

Prizadevanja za nove ukrepe za spodbujanje tujih investorjev pa prihajajo v času neugodnih gospodarskih tokov v svetu ter gospodarske krize v Jugoslaviji, ki je zdaj na prvem mestu glede inflacije v zahodni Evropi ter zaradi tega ni dosti vabljiva za tuje podjetnike.

Gospodarski krogi v Jugoslaviji priznavajo naslednje važno dejstvo. V letih 1967 do leta 1984 je bila vsota posojil tujega kapitala, ki je prispel v Jugoslavijo, kar 100-krat večja od vsote skupnih vlaganj med tujci in jugoslovanskimi podjetji. Tuja posojila — priznavajo Jugoslovani — smo nesmotrno porabili za naložbe, ki danes niso zmožne zagotoviti sredstev za odplačevanje in za odtekanje že tako skromne jugoslovanske akumulacije v tujino. Iz tega se vidi, kako hude so bile tedanje ideološke zablode jugoslovanskega režima, ki

Waldheimov primer še aktualen

Avstrijski kancler Vranitzky je dopotoval v Združene države. Med svojim obiskom bo s predstavniki ameriških oblasti govoril tudi o Waldheimovem primeru. Kot znano, so Američani označili avstrijskega državnega poglavarja za nezaželeno osebo in bi mu torej ne izdali vstopnega vizuma, če bi v Združene države želel potovati kot navaden državljani. Vranitzky se je v sredo, 20. t.m., srečal s predsednikom Reaganom in zunanjim ministrom Schultzem.

Kurt Waldheim pa je 19. t.m. govoril na avstrijski televiziji in še enkrat zanimal, da bi bil med drugo svetovno vojno vpleten v nacistična preganjanja in zločine. V zadnjih tednih — je dejal Waldheim — ni prišlo na dan nič novega, ki bi me lahko na kakršen koli način obtoževalo. Avstrijski strokovnjaki, ki so v Beogradu pregledali na tisoče dokumentov, niso našli ničesar, prav tako ne ameriški zgodovinarji, ki se mudijo na Dunaju. Pri 21. letih — je dodal avstrijski predsednik — sem prisilno moral v vojsko in bil zapleten v zgodovinsko tragedijo. Obsojam zločine, ki so bili storjeni na Balkanu, za katere nisem kriv, vendar so to zločini, ki jih ni moč na noben način opravičiti.

so bile strnjene v nevzdržno tezo, da tujci s skupnimi vlaganji — kot je trdil Stalin — želijo podrediti vzhodne države svoji razvojni politiki in interesom. Posojila, s katerimi je prosto razpolagal režim, pa naj bi zagotovila popolno avtonomnost. Dolgovi pa so se izkazali za slabega pomočnika, ker so negativno vplivali ne samo na jugoslovansko gospodarstvo, marveč tudi na politiko.

Po vseh teh ugotovitvah je Jugoslavija konec leta 1984 z velikim trudom precej spremenila zakon o skupnih vlaganj. Še vedno pa je bil ohranjen pogodbeni sistem vlaganj namesto solastniškega, kakršen je v veljavi na zahodu. To je bistveni vzrok, zakaj Jugoslaviji ni uspelo privabiti več tujega kapitala. Takšen jugoslovanski sistem predvideva 27. člen jugoslovanske ustave. Zakona o skupnih vlaganjih ni mogoče spremeniti, dokler parlament ne spremeni tega člena ustave. Z novim zakonom se je položaj sicer nekoliko izboljšal, ker je poprej delež skupnih vlaganj s sredstvi za naložbe znašal komaj 0,6 odstotka.

Zdaj gospodarski in politični krogi ponovno razmišljajo o izboljšavi zakona o skupnih vlaganjih. Jugoslovanski državljani v tujini imajo v tujih bankah — kot smo rekli — okrog 20 milijard dolarjev, kar znaša trenutno celotno zadolžitev Jugoslavije v tujini. Vendar jugoslovanski izseljenci nimajo zaupanja v jugoslovansko gospodarstvo, da bi pošiljali denar domov. Tudi v Jugoslaviji številni ljudje iz previdnosti držijo devize doma, namesto da bi jih dali na devizne račune.

Za tuje vlagatelje bi bile lahko zanimive tudi brezcarinske cone v Jugoslaviji. Tuji vlagatelji pravijo, da je treba natančneje opredeliti skupna vlaganja v te cone ter bolje pojasniti stališče solastništva ter ustanavljanja mešanih podjetij, ki bi temeljila ne na pogodbenem, marveč na lastniškem konceptu.

Ponavljamo, da sami jugoslovanski gospodarski krogi za industrijo, turizem in razne druge sektorje priznavajo, da je treba spremeniti 27. člen ustave, da bi po-

godbeni koncept nadomestili s solastniškim. To pomeni, da bi tuji vlagatelj ohranil lastniško pravico do dela vloženega kapitala. Na splošno je treba marsikaj spremeniti od pravne kodifikacije do ideološke sfere. Trenutno je v Jugoslaviji 123 predpisov o skupnih vlaganjih, a so si mnogi izmed njih protislovnosti. Če se hoče spodbuditi vlaganja kapitala v jugoslovansko gospodarstvo, je nadalje treba uskladiti tudi davčno in carinsko politiko ter podobne ukrepe. Na ta način naj bi dosegli zahtevano zagotovilo tujemu vlagatelju za

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 31. t.m., strokovno ekskurzijo k izvirom Timave in doberdobskemu jezeru.

Zbirališče ob 8. uri pred sodno palačo v Trstu ali ob 8.30 v Štivanu pri stari cerkvi.

Prevoz z lastnimi sredstvi, kosilo iz nahrbtnika.

zanesljiv dobiček ter za prenos iz Jugoslavije ustvarjenega dohodka, do česar obstajajo po vsem normalnem svetu pravno-ekonomske pravice.

E. V.

PROTI OBOROŽEVALNI TEKMI

Ameriška predstavniška zbornica je odobrila resolucijo, ki vsebuje nov predlog proti oboroževalni tekmi. Gre za predlog, naj Združene države opustijo vse podzemne poskuse jedrskega orožja, ki bi presegale jakost ene kilotone. Prepoved pa naj bi stopila v veljavo v primeru, da jo sprejme tudi Sovjetska zveza in da se vlesili dogovorita o učinkovitem nadzorstvu nad spoštovanjem sporazuma. Pod istimi pogoji je predstavniška zbornica predlagala tudi prepoved vsakega preizkušanja protisateljskega orožja.

O vprašanih razorožitve sta razpravljala tudi poljski voditelj Jaruzelski in belgijski zunanji minister Tindemans, ki je končal uradni obisk na Poljskem. Gost je v belgijskem veleposlaništvu sprejel tudi sedem vidnih predstavnikov poljske opozicije.

NAPAD NA LADJO SAD POMOTE?

Ameriške oblasti si še vedno ne znajo razložiti iraškega letalskega napada na ameriški rušilec »Stark« v Perzijskem zalivu. Število žrtev je naraslo na 37. Iraška raketa je namreč predrila ladijski bok in eksplodirala sredi spalnic ameriških mornarjev. Nastal je še požar in dopisniki iz Bahraina, kamor se je ladja približala, poročajo o zelo vidni škodi na pomorski enoti.

Ameriški obrambni minister Weinberger je dejal, da v Washingtonu niso še dobili podrobnega poročila ladijskega poveljnika. Vse kaže, da bojna ladja ni reagirala na napad, ker se ji je približalo letalo prijateljske države — Iraka, poleg tega pa na tistem področju doslej še niso zabeležili napadov na pomorske enote.

Ameriški predsednik Reagan je na ve-

liki šolski slovesnosti v Tenesseju izjavil, da imajo zdaj vse ameriški ladje ukaz, naj takoj ukrepajo, če se jim približa kako sumljivo letalo. Braniti je treba ameriška življenja in preprečiti ponovitev kake podobne tragedije. Iraški zunanji minister Aziz je ponovno obžaloval napad, ki da je bil sad pomote. Irak in Združene države bodo skupno vodili preiskavo o nedeljskem letalskem napadu. Šef kabineta Bele hiše Baker je že napovedal zahtevo po odškodnini tako za žrtve kot za ladjo. Iz Irana pa je prišla obtožba, ki jo je izrekel predsednik parlamenta Rafsanjani. Teheranska obveščevalna služba naj bi imela podatke o tem, da so za napad domenili Amerikanci, Saudski Arabci in Iračani, da bi vrgli krivdo za napad na Iran. Zarota pa naj bi propadla zaradi iranske budnosti.

Msgr. ŠKERL V DSI

Pred 50 leti so po nemških cerkvah brali encikliko papeža Pija XI. proti nacizmu »Mit Brennender Sorge«. O njeni vsebini in pomenu je 18. t.m. v Društvu slovenskih izobražencev govoril dr. Lojze Škerl, ki je doživel objavo omenjene enciklike med študijem v Germanicu v Rimu. Predavatelj je uvodoma analiziral ideologijo nacizma, ki je postavila arijsko raso za višek človekovega razvoja. Iz tega izhajajo podcenjevanje drugih ras, drugih načinov družbene ureditve, drugačnih pogledov na svet in vero, ki je bila povsem izničena, čeprav se je Hitler stalno skliceval na Boga in na božje poslanstvo. Leta 1933 je Sveta stolica podpisala z Nemčijo konkordat, toda že v naslednjih letih se je pokazalo, da ga nacisti ne spoštujejo. Tako so nastala trenja med katoličani in oblastmi, leta 1936 so v Düsseldorfu pozaprli voditelje katoliške mladine, nakar so nemški škofje zahtevali od Vatikana obsodbo nacizma.

V nadaljevanju svojega predavanja je dr. Škerl analiziral vsebino enciklike, ki se deli v tri dele. V prvem je utemeljeno, zakaj je Sveta stolica podpisala konkordat, v drugem je nakazano, v vsem čem se katoliški nauk loči od nacizma, v tretjem pa je zaključna beseda, ki zavrača nacistično ideologijo. Encikliko so pretihotapili v Nemčijo, že teden dni kasneje pa so jo prebrali po cerkvah, kljub ostremu nasprotovanju oblasti. V Ljubljani so jo prevedli že mesec dni kasneje.

NOVI TELEFONSKI IMENIK

V prihodnjih dneh bodo 128 tisoč tržaškim in 51 tisoč goriškim naročnikom razdelili novi telefonski imenik za dveletje 1987/88. V novem seznamu je tudi 4.900 novih naročnikov iz tržaške in 2.500 iz goriške pokrajine. V Trstu je preko 47 telefonov na vsakih sto prebivalcev, kar pomeni, da smo v našem mestu visoko presegli državno povprečje. V Gorici pa pride na vsakih sto prebivalcev po 36 telefonov. V novem imeniku so tudi že naročniki, ki jim bodo dostavili telefon v nekaj mesecih. V tem primeru gre za nekaj nad 7 tisoč telefonskih števil.

Izšlo je »Izvestje« srednjih šol na Tržaškem za šolsko leto 1985-86

Te dni smo iz tiskarne dobili Izvestje srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem za šolsko leto 1985/86. Spet je torej med nami dragoceno pričevanje o naših srednjih šolah na Tržaškem. Publikacija je uredil prof. Robert Petaros, izdala pa so jo ravnateljstva slovenskih srednjih šol. Publikacija je opremil Franko Veccliet. Kot že več let doslej so tudi tiskanje tega letnika Izvestij podprli slovenski denarni zavodi na Tržaškem, in sicer: Kmečka in obrtna hranilnica v Nabrežini, Hranilnica in posojilnica na Opčinah in Tržaška kreditna banka.

Izvestje se začne s strokovnim člankom, ki ga je napisal prof. Robert Petaros. Ta poroča o knjigah, ki so izšle ob Trubarjevem letu. Številne slovenske založbe so namreč v počastitev 400-letnice utemeljitelja naše književnosti izdale številne knjige in publikacije o Trubarju in njegovem delu. Prof. Petaros navaja skupno osemnajst del, ki so med vidnejšimi prispevki o Trubarju, njegovem času, delu in pomenu.

Sledijo letna poročila, ki so razdeljena po posameznih šolah. Izvestje se pri tem drži preizkušenega sistema razdelitve po razredih, s seznamom profesorjev in suplentov, ki so poučevali na šoli, zanimivo pa je tudi brati strani, ki so namenjene šolski kroniki. Iz vsega tega izhaja, da imajo naši dijaki in dijakinje veliko možnosti za izvenšolske dejavnosti, kar je seveda pomembna obogatitev za vse tiste, ki se za te dejavnosti odločijo. Velikega pomena pa so tudi poučne ekskurzije in sodelovanje nekaterih dijakov pri tekmovalnih pobudah in natečajih pri katerih, tako kaže poročila, sodelujoči slovenski dijaki in dijakinje dosežejo zelo dobre rezultate. Na koncu pregledov po posameznih šolah objavlja Izvestje statistični pregled, iz katerega je razvidno, da je lani bilo vpisanih na naših nižjih in višjih srednjih šolah skupno 1820 dijakov, ob koncu šolskega leta 1985/86, ki ga to Izvestje upošteva, je

bilo na naših šolah prisotnih 1790 dijakov. Od teh je v poletnem roku izdelalo šolo 1025 dijakov, v jesenskem roku pa 162 dijakov in dijakinj, razred pa je ponavljalo 137 vpisanih. Neocenjenih ob koncu šolskega leta je bilo skupno 6 dijakov, pri zaključnem zrelostnem izpitu pa je maturu opravilo 446 kandidatov od 460 pripuščenih, kar pomeni, da jih ni izdelalo štirinajst.

Zadnje strani publikacije so namenjene novicam »Iz življenja naših šol«. Mitja Petaros poroča o »Poti«, ki je glasilo dijakov višjih srednjih šol v Trstu, Marina Pertot piše o »Namenu in pomenu mladinskih raziskovalnih taborov«, ravnatelj Josip Pečenko poroča o Poletnem seminarju za vzgojiteljice, učitelje in profesorje vrtcev in šol s slovenskim jezikom na Tržaškem in Goriškem, ki je bil v Novem Mestu. V lanskem šolskem letu je tudi izšlo več novih šolskih knjig, nekatere izmed teh so prevodi. Dela naših profesorjev so zgodovinska knjiga Ivana Artača »Človek in čas III. del«, »Osnove fizikalne kemije za tehnične srednje šole« Dušana Jarha in Aleksandra Jeriča in trije deli slovenske antologije za enotno srednjo šolo: »Naše bogastvo: nekoč, danes, jutri«, ki jo je sestavila in uredila prof. Nada Pertot. Izvestje objavlja tudi bibliografijo publikacij profesorjev, ki poučujejo na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah.

Urednik publikacije posveča kratke, a občutene članke ob smrti nekaterih profesorjev. Profesorji, ki jih ni več med nami, so: Avgust Černigoj, Carmen Renko-Ferluga, France Gorše in Marinka Theuerschuh. Gre za ljudi, ki so svoje znanje razdajali dijakom in njihove besede in zgledi so mnogim rodovom slovenske študirajoče mladine širili znanje in ustvarjalno radovednost.

V rokah imamo novo dragoceno publikacijo, ki priča, da ima naša šola odločilno vlogo pri oblikovanju in vzgajanju bodočih rodov pri nas.

—o—

AVSTRIJA IN TRST

Na Dunaju so ratificirali italijansko-avstrijski dogovor o tržaškem pristanišču. Slovesnosti so se poleg avstrijskega zunanjega ministra Moka udeležili italijanski veleposlanik Nisio, predsednik tržaške pristaniške ustanove Zanetti ter predsednik tržaške trgovinske zbornice Tombesi. Dogovor predvideva prost prehod skozi tržaško pristanišče za vse blago, ki je namenjeno v ali iz Avstrije. Posebna mešana komisija pa bo proučila možnosti avstrijskih naložb v tržaškem pristanišču.

42 POLICISTK

Na kvesturah v Furlaniji - Julijski krajini je v teh dneh uradno v službi 42 policistk. 11 jih je v Vidmu, 12 v Gorici, 18 v Trstu in ena v Pordenonu. Njihove naloge in službene pristojnosti so enake, kot jih imajo njihovi moški kolegi. Na Tržaškem bo 5 policajk službovalo na kvesturi, 7 jih bo v zboru obmejne policije, 4 bodo pri pomorski policiji, 2 pa pri prometni.

Koncert Marijinih pesmi v Rojanu

Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta že nekaj let prireja ob tradicionalnem božičnem koncertu in reviji cerkvenih pevskih zborov tudi koncert, ki je vezan na neko specifično tematiko. Letos so to Marijine pesmi, tudi glede na dejstvo, da se bo v nedeljo, 7. junija, začelo Mednarodno marijansko leto.

Na letošnjem koncertu Marijinih pesmi, ki je bil v nedeljo, 17. t.m., v Rojanu, je nastopilo sedem pevskih zborov. Vsi so zapeli po tri pesmi. Koncert je začel cerkveni pevski zbor iz Rojana, ki ga vodi prof. Humbert Mamolo, sledili pa so nastopi cerkvenega pevškega zbora Sv. Jernej z Opčin, ki ga vodi Franc Pohajač, cerkvenega pevškega zbora s Kolonkovca, ki ga vodi Dalka Šturman, dekliškega zbora »Slovenski šopek« iz Mačkolj, ki ga vodi Ljuba Smotlak, Dekliškega zbora Devin, ki ga vodi Herman Antonič, mešanega pevškega zbora, ki poje pri sv. Antonu novem

in ga vodi Edi Race, ter še Fantov izpod Grmade. Ti so, pod vodstvom Iva Kralja, tudi zaključili koncert Marijinih pesmi.

Koncert je spremljalo številno občinstvo, ki je napolnilo vse klopi rojanske cerkve, mnogi pa so stoji sledili petju pevskih zborov. Koncert je popestrilo tudi dejstvo, da so sami pevski zbori napovedovali svoje pesmi in povezovali spored. Vsekakor pa je bilo največje doživetje poslušanje Marijinih pesmi. Nastopajoči zbori so segli po zelo raznoliki literaturi Marijinih skladb. Slišali smo tudi več ljudskih napevov, mnogi izmed teh so le redkokdaj izvajani, a so res lepi in globoki, pa čeprav preprosti. Koncert je v tem smislu bil res priložnost, da so te pesmi ponovno zvočno oživele in nam dokazale, kako je preprosti ljudski napev velikokrat bolj prepričljiv, če je dobro zapet, kot pa zahtevni glasbeni stavek, ki mu je pevski zbor le s težavo kos.

Številne kulturne prireditve na Goriškem in Tržaškem

Nič kaj pomladansko vreme v nedeljo, 17. t.m., je verjetno pripomoglo k zelo dobremu obisku lepo pripravljenih, vendar pa številnih, istočasnih kulturnih in drugačnih prireditev. Ponekod pa je vreme povsem prekrizalo načrte prirediteljem. Tako je bilo v Števerjanu, kjer je tako v soboto kot nedeljo odpadlo nadaljevanje tradicionalnega Briškega praznika, saj je bilo vse pripravljeno na odprtem »Med borovci«. Praznik pa se bo nadaljeval v prihodnjih dneh.

Najbolj slovesno je bilo v Katoliškem domu v Gorici, kjer je moški pevski zbor Mirko Filej pod vodstvom dirigenta Zdravka Klanjščka izvedel celovečerni koncert ob 20-letnici svojega delovanja. O dosednji poti znanega zbora, ki je ponesel slovensko pesem tudi v tujino in na mednarodna tekmovanja, je spregovoril Viktor Prašnik. Poudaril je, da je koncert posvečen tudi spominu glasbenika Lojzeta Bračeta ob 50-letnici mučeniške smrti in glasbenika, duhovnika in prosvetnega organizatorja Mirka Fileja ob 25-letnici smrti. Pevci, ki so izvedli 20 pesmi, so prejeli celo vrsto ustnih in pismenih čestitk.

Manjšo obletnico, a v zelo prisrčnem ozračju in sredi številnih prijateljev je praznoval tudi mešani zbor Milan Pertot v Barkovljah. Ob petletnici delovanja je pripravil celovečerni koncert in naštudiral nove pesmi. Med temi je izstopala praznovodba domoljubne skladbe »Pesem zvestobe«, ki jo je za to priložnost napisal bivši pevec Aleksander Furlan, uglasbil pa U-

bald Vrabec, ki je bil tudi prisoten v dvorani. Napovedovala sta Livij Valenčič in Elvi Slokar. Tudi na tem koncertu se je zvrstila kopica ustnih in pismenih čestitk, predstavnik slovenskih pevskih organizacij v matici pa je porazdelil številne zlate, srebrne in bronaste Gallusove značke.

V občinski telovadnici v Nabrežini je bilo vse živo od mladih pevcev. Na pobudo kulturnega društva Vigred iz Šempolaja so pod naslovom »Vsi smo prijatelji« nastopili otroški zbor Vigred iz Šempolaja, otroška zbor kulturnega društva Valentin Vodnik iz Doline in Rdeča zvezda iz Saleža, otroški zbor Zvonček z Repentabra, otroški zbor društva Fran Venturini od Domja in otroška zbor Vesela pomlad z Opčin ter Glasbene matice iz Trsta. Razne točke so izvedli otroci iz osnovnih šol Stanko Gruden iz Šempolaja - Slivnega in Josip Jurčič iz Devina. Pred številno občinstvo, ki ga je pozdravil predsednik društva Vigred Zoran Lupinc, sta stopili še ritmična skupina športnega društva Kontovel in harmonikarski ansambel društva Venturini od Domja. Ob koncu so vsi otroci zapeli Slovensko zemljo ob spremljavi ansambla Zvezde z Opčin.

V srenjski hiši v Borštu je bil majski pevski koncert, ki sta ga oblikovala z daljšim sporedom pesmi ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Škednja in mešani pevski zbor Slovenec iz Boršta. Dirigentka obeh skupin je zadnje čase mlada domačinka Boža Hrvatič.

Slabo vreme je z lepo pripravljenega

in okrašenega prostora potisnilo v nekoliko tesno kapelo častilce svetega Leopolda Mandića pri Domju. Po maši je bil na sporedu bogat kulturni spored. Najprej so peli in recitali o škofu Slomšku otroci iz osnovnih šol Ricmanje in Domjo. O škofu Slomšku je nato govorila prof. Nada Pertot, ki je njegov lik in njegovo delovanje učinkovito povezala z našo stvarnostjo, tako da je široko segla na področja vzgoje, narodnosti, jezika, prosvete. Nastopil je še zbor Zvonček z Repentabr. Župnik dr. Angel Kosmač se je poleg 125-letnice smrti škofa Slomška spomnil še 25-letnice obnovitve Apostolstva sv. Cirila in Metoda v Trstu, ki se posveča ekumenskemu delu. Bratovščina sv. Cirila in Metoda se je v Trstu pojavila že leta 1854, apostolstvo pa leta 1894. Obnovilo se je 22.2.1962.

—o—

Briški praznik v Števerjanu

Tudi letos bo v organizaciji SKPD »FB Sedej« potekal 22., 23. in 24. maja že tradicionalni »Briški praznik«. Števerjanska mladina se že dalj časa pripravlja na praznik, saj smo imeli že veliko sestankov za določitev posameznih nalog. V primerjavi z lanskim letom bo letos več kulturnega programa.

Praznik bo tudi letos potekal v naših borovcih. Zabavala nas bosta ansambla Taims z Opčin in Prijatelji iz Gorice. Igralci briškole ste lepo vabljeni v petek, saj vas čaka veliko nagrad (1. dva prašiča, 2. dva pršuta, 3. dve koli sira).

Briški praznik bo nedvomno omogočal tudi prijateljska srečanja in razgovore, ob okusni jedači in kozarcu briškega vina. Dragi prijatelji, števerjanska mladina vas polnoštevilno pričakuje.

Tč - Mž

—o—

V soboto, 30. maja 1987, ob 17. uri v mali dvorani kulturnega doma v Gorici, ul. Brass 20, občni zbor

DRUŠTVA SLOVENSkih UPOKOJENCEV

Dnevni red: 1. Otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva. 2. Pozdravi. 3. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 4. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika. 5. Razprava o poročilih. 6. Poročilo nadzornega odbora in razrešnica. 7. Volitve. 8. Razno.

S.K.P.D. »FB Sedej« prireja tradicionalni

BRIŠKI PRAZNIK

22. maja ob 20.30: tekmovanje v briškoli (bogate nagrade).

23. maja ob 20.30: prosta zabava z ansamblom »Prijatelji«.

24. maja ob 17. uri: Nastop glasbenih šol iz Števerjana, Gorice in Nove Gorice. Sledi nastop plesne skupine »Club Diamante« iz Gorice. Nato prosta zabava z ansamblom »Taims«.

Vse dni bo deloval dobro založen buffet z raznimi specialitetami na žaru in edinstveno briško kapljico.

Toplo vabljeni!

Po sledovih traperjev in pustolovcev

Srečanje s Tomažem Devetakom

Občutek prostosti in svobode med drevesi, na reki ali v neskončno pusti pokrajini, v samo izbranim dostopni steni, zaživet v duhu ljudi, ki so nam daleč v času in prostoru, spoznavati svet in človeka v svoji polnosti in enkratnosti, preizkušati samega sebe z vedno novimi cilji.

Goričan Tomaž Devetak je v tem smislu res enkratni, saj se je o njegovih dogodivščinah in pustolovščinah na raznih koncih sveta precej govorilo in pisalo tako v slovenskem kot italijanskem časopisu.

Po opravljenem slovenskem učiteljsišču v Gorici se je Tomaž odpravil kot prostovoljec za nekaj mesecev v Afriko. Poleti leta 1983 se je (skupaj z njim je bil tedaj še neznan Armen Khatchikian) podal v Kanado in na Aljasko, kjer je po 65 dneh plovbe z indijanskim kanujem, preplul eno najdaljših rek Severne Amerike (Yukon 3200 km). Svoja začudenja nad tem, kar je dojel in občutil v deželah belih noči, težave in veselja na zemlji traperjev, Indijancev in Eskimov, po kateri je pred nedavnim hodil znani pisatelj Jack London, je Tomaž posvetil pre zgodaj umrlemu prijatelju Klavdiju Vogriču.

Leta 1985 se je s prijateljem Maurom Guadagninom spustil na južno poloblo Amerike, v suho in pusto Patagonijo. V stal-

nem vetru, katerega sunki dosejajo tudi 110 km na uro, sta Goričana prehodila kar 400 km in se po Pampi bližala Ognjeni zemlji (sicer načrti so bili še drznejši — plezanje na razne patagonske vrhove, z indijanskim kanujem po reki Santa Cruz — vendar so se iz raznih razlogov izjalovili).

Lani poleti se je Tomaž ponovno z Maurom in še z dvema drugima fotografskima amaterjema podal v pokrajino Quebec (severnovzhodni kanadski predel, med obalo Atlantika in Hudsonovim morjem). Tu je z indijanskim kanujem preplul 200 km divje reke Mistassini (III. in IV. težavnostna stopnja), Indijancem svete vode, saj v njej prebiva bog, ki odloča za lepo in grdo vreme. Tudi tokrat ni manjkalo spoznanj, nepetih trenutkov, oblakov komarjev in zabuhlih obrazov, vetra, nesporazumov in še in še, vendar bilo je zanimivo, lepo.

Zadnje čase je Tomaža čisto prevzel alpinizem, svet, ki prebija vsakdanjost, konvencionalnost in približuje enkratnosti, pristnosti. Slovenski mladinski rekreativni kulturni klub (SMReKK) vabi na srečanje s Tomažem in Maurom, na katerem bosta pustolovca komentirala publiko še nepoznane diapozitive o reki Yukon in o Patagoniji. Večer bo v goriškem Kulturnem domu v sredo, 20. maja ob 21. uri.

S. I.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Brošura ob 100-letnici organiziranega petja na Proseku in Kontovelu

V zadnji številki našega lista smo poročali o številnih kulturnih in predvsem pevskih pobudah, ki sta jih v preteklih dneh priredila pevski zbor »Vasilij Mirk« in ženski zbor KD Prosek-Kontovel, da bi počastila 100 let organiziranega petja na Proseku in Kontovelu. Ob vseh večerih, ki so bili posvečeni zborovskemu petju, so organizatorji tudi poskrbeli za bogato in zanimivo publikacijo, ki so ji dali naslov »S pesmijo k srcu« in podnaslov »100 let organiziranega petja na Proseku in Kontovelu 1887-1987.«

Koledar dramskega sporeda Radia Trst A

Do 27. junija, vsako soboto ob 18. uri: **Mario Uršič »FRANC IN NJEGOVI«**. Radijski dokumentarec o tržaških Slovencih v 8 delih. Nova radijska nadaljevanka - dokumentarec o tržaških Slovencih; zaokrožen radiofonski zapis o naših ljudeh, babicah in prababicah, ki so doživljali življenje v tem mestu ob morju tako, kot ga mi vsak dan doživljamo: skozi aktualne politične dogodke, pa tudi skozi vse, kar nam ustvarja vsakdan. Ta se ne kaže le v projekciji zgodovinskih dogodkov, ampak tudi v sprejemanju časopisnih vesti, pogovorov na ulici, doma in v službi, komentarjev o tem in onem pa tudi v zelo intimnih razmišljanjih. Velik in pomemben projekt naše radijske postaje, ki bo nedvomno zanimal širši krog poslušalcev. **Režija Mario Uršič. Produkcija »Radio Trst A«.**

Oddaje v maju:

- 16.5. - »Marija: 1902-1904«
- 23.5. - »Vladimir: 1904-1914«
- 30.5. - »Anica: 1914-1920«

V torek, 19. maja, ob 18. uri: **Antonio Skaramea: »MRTVA ZACASNO«**. Novo in povsem izvirno srečanje z južnoameriško radijsko igro, ki je pri nas skoraj docela neznana, pa vendar zelo živoutrijajoča z našo miselnostjo, miti in predstavnim svetom. **Prevod Borut Trekman. Režija Jože Babič. Produkcija »Radio Trst A«.**

V torek, 26. maja, ob 18. uri: **Izidor Cankar - Marko Slodnjak - Aleksander Zorn »S POTI«**. Poglobljena človeška in umetniško-znanstvena izpoved avtorja ter hkrati odločna kritika vzgojno-moralistične slovstvene teorije in prakse, kar poskušata oba prirejevalca Izidorjevega romana uveljaviti v zgoščeni, a prav zavoljo tega zelo efektivni radiofonski obliki. **Režija Boris Kobal. Produkcija »Radio Trst A - 1985«.**

Vsak ponedeljek in petek ob 16. uri: **OSEBNO**. Tedensko srečanje s prevajalci, avtorji in skratka z vsemi, ki se tako ali drugače ukvarjajo z literaturo, sami gostje pa pripovedujejo o svojem delu in odnosu do književnosti. V maju bosta gosta Nataše Sosič pesnik in prevajalec Denis Poniž ter prevajalka in dramaturginja Djurdja Flerè. **Radijska realizacija Nataša Sosič. Produkcija »Radio Trst A«.**

Gre za brošuro, ki na 84 straneh predstavlja bralcu bogato dediščino pevskega in kulturnega delovanja v obeh vaseh, ob tem pa še vrsto zgodovinskih podatkov o Proseku in Kontovelu.

Po kratkem uvodu, ki utemeljuje naslov in navezanost na petje slovenskega človeka, je prvi prispevek v brošuri napisala Lidija Rupel. Naslov strokovnega članka je »Arheološka slika Proseka in Kontovele«. Iz članka tako razberemo, da sta bili obe vasi naseljeni že v pradavnini. Naselitev gre torej iz daljne preteklosti do sedanjih dni, kar jasno kaže, da je človek tudi bistveno posegel v oblikovanje naravnega okolja in s svojim delom izoblikoval kulturno pokrajino, ki je značilna za obe vasi.

Sledita prispevek Sama Pahorja »Iz preteklosti Proseka« in »Iz preteklosti Kontovele«. Tako v prvem kot v drugem članku Samo Pahor na strnjen način, a zelo pregledno predstavlja zgodovino obeh naselij, kot lahko zgodovinar sledi raznim dokumentom, arhivskim virom in tekstom, ki pričajo o dogajanjih v obeh krajih.

Ksenija Majovski je prispevala članek »Slovenska pesem na Proseku in Kontovelu do druge svetovne vojne«. Obsežno in zanimivo študijo je Ksenija Majovski opremila z bogatim dokumentarnim gradivom in s številnimi fotografskimi posnetki, ki že sami po sebi pričajo o bogatem in pestrem delovanju zborov na Proseku in Kontovelu.

Dragica Maver je prispevala tri zapise. V prvem predstavlja Prosvetno društvo Ivan - Vojko Prosek - Kontovel, ki je bilo ustanovljeno takoj po koncu druge svetovne vojne in je doživelo usodni udarec ob resoluciji Informbiroja, ki je povzročila razkol v društvu. Nastali sta dve ločeni društvi, ki sta obe tudi samostojno delovali. Naslednji zapis je Dragica Maver posvetila Prosvetnemu društvu Prosek-Kontovel, ki se je postavil na trdnjše noge šele konec petdesetih let. Sledi strnjen, a bogato dokumentiran zapis o dejavnosti, ki jih je društvo priredilo v naslednjih letih, vse do odkupa primerne zgradbe na Proseku in gradnje Kulturnega doma, ki pomeni veliko pridobitev za vse kulturno in prosvetno delovanje v obeh vaseh.

Zadnji prispevek ima naslov »Slovenska pesem na Proseku in Kontovelu po osvoboditvi«, ki zelo podrobno spremlja pevsko dejavnost v obeh vaseh po zadnji vojni. Posebno poglavje je namenjeno moškemu zboru »Vasilij Mirk«, kot je bil leta 1967 poimenovan moški zbor Prosek-Kontovel. Zapis se konča pri delovanju v letu 1974. Od leta 1975 do danes izpričuje delo MPZ »Vasilij Mirk« prispevek Janka Bana. Dragica Maver je prispevala še tri zapise. Prvi je posvečen skladatelju Vasiliju Mirku, po katerem nosi moški zbor ime, ostala dva članka dokazujeta še ostalo pevsko dejavnost v obeh vaseh. Zanimiv je prispevek o delovanju Mladinskega pevskega zbora, ki je začel delovati takoj po osvoboditvi, a je imel kratko, čeprav bogato življenje. Razdril se je ob političnih zdrahah ob kominformu.

Zadnja leta, čeprav z vmesnimi prekinitvami deluje na Proseku tudi otroški zbor. Dragica Maver je poročala o tem zboru do leta 1969, Marjan Verša pa piše o otroškem in mladinskem pevskem zboru od leta 1978 do leta 1983, ko je prekinil delovanje. Zadnji nastop pa je otroški zbor imel junija leta 1985 na Kontovelu. Naslednji prispevek je napisala Slava Starc. V njem na zanimiv način predstavlja dosedanje delovanje ženskega pevskega zbora KD Prosek-Kontovel, ki je bil ponovno ustanovljen konec leta 1980.

Čestitati je treba obema zboroma, ki častno nadaljujeta stoletno pevsko tradicijo na Proseku in Kontovelu, ob tem pa tudi Moškemu pevskega zboru »Vasilij Mirk«, ki je ob tem jubileju, ob sodelovanju Odseka za zgodovino Narodne in študijske knjižnice v Trstu.

Edvard Kocbek v francoščini

Pri založniški hiši »Formes et langages« v Uzesu je pred časom izšel francoski prevod izbora pesmi Edvarda Kocbeka, ki sta ga pripravila Viktor Jesenik in Marc Alyn. Spremní esej knjigi je napisal Andrej Inkret.

Francoski prevod Kocbekovih pesmi so, kot beremo v zadnji številki »Naših razgledov«, z velikim uspehom sredi marca predstavili tudi v Parizu na večeru, ki ga je priredil Jugoslovanski kulturni center v Parizu.

O Kocbekovem življenju in delu sta spregovorila že omenjeni Andrej Inkret in prevajalec, pesnik Marc Alyn, ki je na Slovenskem znan tudi kot prevajalec Kosovelovih poezij. Na večeru pa je sodelovala igralka Saša Pavček, ki je na študijskem izpopolnjevanju v Parizu. Z dovršenim recitiranjem v izvirniku in francoskem prevodu je podala nekaj najznačilnejših Kocbekovih pesmi. Sodeloval pa je tudi flautist Cvetko Kobal.

Sodobno kmetijstvo

Pravila za označevanje telet in vodenje rodovništva

Ko je rejce začelo zanimati, koliko mleka ali mesa da lahko posamezna žival ali potomstvo, so jih začeli označevati tako, da so lahko spoznali posamezno žival. Danes označujejo na veliko načinov: s tetoviranjem, žigosanjem s tekočim dušikom, s plastičnimi in kovinskimi znamkami in še drugimi načini. Sprva so označevale živali posamezne organizacije ali območne selekcijske službe. Tako se je dogajalo, da je več krav nosilo isto oznako. Ponavadi so označili teleta.

Smiselno je označevati živali, katerih proizvodnost nadzorujejo, to so živali v kontroli A in Z. Pri kontroli A označi kontrolor vsa teleta, rojena med dvema kontrolama. V kontroli zaroda Z označujejo le teličke ob rednem letnem pregledu. Ob označevanju kontrolor izpolni potrdilo o rojstvu in označitvi v štirih izvodih, po en izvod za rejca, zadrugo, delovno organizacijo, območni zavod in govedorejska služba.

V potrdilo vpišejo podatek o osemenitvi, čas številčenja, ime in datum rojstva teleta, ime in številko očeta in matere, spol, težavnost telitve, zaporedno telitev in rabo teleta. To potrdilo je dokument, ki ga mora rejec hraniti.

Označevanje in s tem prepoznavanje o mogoča ugotavljanje in pregled proizvodnih lastnosti posameznih živali: mlečnost, klavnost, plodnost in lastnosti zunanega videza. Te podatke vnesejo na kartico, ki se imenuje rodovniški list krave. Vse te podatke ves čas dopolnjujejo. Vpisani so podatki o starih starših, ocene o tipu, obli-

ki in vimenu. Vsaka krava, ki je v kontroli A in vpisana v kartoteko, je rodovniška krava.

Pojem rodovniške krave je danes drugačen kot pred dvajsetimi leti, ko je bila rodovniška krava le tista, ki je dajala več od predpisane najmanjše mlečnosti in je po tipu in oblikah ustrezala zahtevam pasme. Vsaka v rodovnik sprejeta krava je

morala imeti ocenjeno zunanost. V kartoteki rodovniških krav so sedaj posebno označene le najboljše, ki jim pravimo bikovske matere. Kako hitro je mogoče izboljšati dedne zasnove za mlečnost in količino mesa, je odvisno od števila krav v kontroli. Rodovnik dobi krava ne glede na barvo ali manjše telesne pomanjkljivosti. Namen rodovništva ni izgubljanje časa za iskanje krav lepotic, pač pa odbira živali, ki dajo veliko mleka in mesa z visokim odstotkom beljakovin in toščice, ki imajo dobra vimena in molznost. To so živali, ki dajo največ dohodka.

Z. T.

Pomladanska dela na pašniku

Popravljanje ograje na pašniku je še najmanj odvisno od vremena, tako da lahko začnete popravljati poškodovana mesta. Nadzorovana paša v ogradah je ključ do boljšega izkoristka ruše ter večje prireje mleka in mesa. Učinkovita obodna ograja pa je pogoj za to. Stalna električna večžična ograja, prilagojena živalim, povsem ustreza za ograditev in razdelitev pašnika. Podatek o dolžini skupnih ograj naj bo vodilo pri izbiri ustreznega aparata, da bo res učinkovit. Ograj iz bodeče žice na pašnikih ne bi več smelo biti. Vrednost napenjalcev spoznamo spomladi, ko so vse žice zaradi mraza, težkega snega ali žleda raztegnjene. Pred napenjanjem moramo utrditi zrahljane napenjalne koleščke. Tudi poškodovane izolatorje moramo zamenjati. Nevidne poškodbe odkrije prasketanje, to je preskakovanje električnih isker zaradi kratkega stika. Preglejte tudi spoje žic, ali niso zrahljani ali zarjaveli, saj le dobri stiki zagotavljajo dovolj viso-

ko električno napetost v vsakem metru ograje. Tok spustite v ograjo štirinajst dni pred začetkom paše, da se divjad nanj navadi in se izogiba pašnika. Tudi škoda zaradi poznega snega ali zmrzali bo manjša, če bo v ograji tok.

Kakovost ozemljitve pašnega aparata je spomladi težko ugotoviti, ker so tla vedno dovolj vlažna, kljub temu pa načrtujte pojačanje ozemljitve, če se moč impulza zmanjša, ko se tla osušijo. Ko so se tla po preobilnih zimskih padavinah osušila, boste nekaj časa posvetili tudi ruši.

Na intenzivno rabljenih pašnikih, kjer s pogosto pašo in košnjo vzdržujemo nizko rušo in kjer je vrhnja plast zemlje dobro pognojena, so tudi korenine kratke, saj jim hrane ni treba iskati v globljih plasteh. Kratke pa so tudi zaradi pogoste rabe ruše, saj nimajo časa, da bi prodrle globlje v zemljo. Zaradi zimskega zmrzovanja nastanejo pod rušo ledene leče, ki vrhnjo

dalje na 8. strani ■

Jack London KRALJ ALKOHOL

19

»Alo, fanta — pijača zastoj — kolikor jo hočeta. Vidva morata biti zraven.«

»Kje pa?« sva hotela vedeti.

»Kar z menoj! Spotoma vama povem. Niti minute ne smemo izgubiti.« In ko smo dirjali v mesto, je Joe Goose pravil: »Gre za gasilno društvo iz Hancocka. Drugega vama ni treba, kakor da oblečeta rdečo srajco, deneta čelado na glavo in vzameta baklo v roko. Gasilci se odpeljejo s posebnim vlakom v Haywards, kjer bo parada.«

Jaz mislim, da je bil kraj, kamor so bili namenjeni, Haywards. Lahko da pa je bil tudi San Leandro ali Niles. In da se ne bom zmotil, povem, da se ne spominjam, ali je bilo gasilno društvo iz Hancocka republikanska ali demokratska organizacija. Naj bo kakor hoče, politikom, ki so bili njeni voditelji, je primanjkovalo baklonoscev in vsakdo, ki se je hotel parade udeležiti, se je lahko zastoj napil, ako je le hotel.

»V mestu bodo pogostili vsakogar, ki pride z njimi,« je nadaljeval Joe Goose. »Če bo kaj pijače? Tekla bo kot voda. Politiki so pokupili vse zaloge po krčmah.

Plačati ne bo treba nič. Samo k točilnici stopiš in naročiš, kar hočeš. Vse mesto bo mo spravili pokonci.«

V gasilskem domu na Osmi cesti blizu Broadwaya smo oblekli gasilske srajce in nataknili čelade na glavo, dobili bakle, nato pa so nas nagnali v vlak, dasi smo godrnjali, ker nam niso dali pred odhodom niti enega kozarca pijače! O, ti politiki so imeli že večkrat opraviti s tiči naše sorte. V Haywardsu tudi ni bilo pijače. Najprej parada, zaslužite si pijačo, je bilo geslo tistega večera.

Parada je bila pri kraju. Potem pa so se odprle krčme. Najeli so bili posebne točaje in pivci so se trli stoječ po šest drug za drugim pred čez in čez politimi in nepobrisanimi točilnicami. Ni bilo časa, da bi brisali točilnice ali spirali kozarce ali storili to in ono, samo točili so. Oaklandska obala zna biti resnično žejna, kadar je treba.

To trenje in prerivanje pred točilnico nam je bilo prepočasno. Pijača je bila naša. Politiki so jo nam bili kupili. Mar nismo pomagali pri paradi in si jo zaslužili? Zato smo napravili napad od strani na to-

čilnice, potisnili ugovarjajoče točaje v stran in si sami vzeli steklenice, seveda tiste, ki so bile napolnjene s pijačo.

Zunaj smo odbili steklenicam vratove ob robu obcestnega tlaka in pili. Joe Goose in Nelson sta že vedela, kaj je čisto žganje, ako ga piješ v veliki množini, jaz pa še ne. Jaz sem še vedno živel v napačni misli, da mora človek vse spiti, kar more dobiti — posebno, ako nič ne stane. Delili smo svoje steklenice z drugimi, pili sami precéj, jaz pa največ. In jaz nisem maral za tisto pijačo. Pil sem jo, kakor sem s petimi leti pil pivo in s sedmimi vino. Potlačil sem slabost, ki me je obhajala, in vlival pijačo kakor zdravilo. In če smo hoteli novih steklenic, smo šli v druge krčme, kjer je bila pijača zastoj, in smo si sami postregli.

Niti najmanj pojma nimam, koliko sem spil — ali sta bila dva litra ali jih je bilo pet. Vem samo toliko, da sem pričel orgijo s požirki po četrt litra, ne da bi pil vodo na to, in si s tem izplaknil okus ali zredčil žganje.

Politiki pa so bili prerazumni, da bi pustili v mestu polno pijancev z oaklandske obale. Ko je prišel čas odhoda, so nas začeli zbirati po krčmah. Jaz sem že čutil moč žganja. Segnali so naju z Nelsonom iz neke krčme in obadva sva se znašla v zadnji vrsti zelo neurejene trume. Junaško sem se gnal naprej, zavest mi je ginila, noge so se mi šibile, v glavi se mi je vrte-

— Si vidu a, Mihec, kaku so se postauli slovenski socialisti?

— Kej so se »postauli«? Prou neč se niso postauli.

— Kaku de ne! Kej niso rekli de njem ni prou, ke se je socialistična stranka zgledala sez listo od melona jn de grejo skupaj na volitve.

— Jn pole, kej so še nardili?

— Ja, so rekli, de meloni so preveč pruti Slovincam jn de tu ne gre vkep ses tradicijo socializma.

— Jn kej so še nardili?

— So rekli, de nej slovenski socialisti ta bot volejo svobodno po svoji vesti.

— Kaj čejo reč, de slovenski socialisti do zdej niso volili svobodno po svoji vesti? Kaku so volili do zdej? Nesvobodno jn ne po vesti? Ma dej, dej, kašno govorenje je tu!

— E ma so rekli, de bojo sklicali skupščino vseh slovenskih socialistov 19. junija v Gorici.

— Kadaj? 19. junija? Pet dni po volitvah! Pej zakej po volitvah? Zatu ke se ne upajo delat nadleže tej pogodbi pred volitvami. Zatu ke be slabo vplivalo na volivce, če be se slovenski (!) socialisti med sabo kregali pred volitvami. Taku so svojo »skupščino« določili za po volitvah. Taku videš so slovenski socialisti podprli volivni sporazum med socialisti in melonarji. Ce be teli, be prou lahko nardili tisto njih skupščino pred volitvami. Sej so jemeli več ku an mesec cajta! Jn kej misleš, kej bojo nardili na tisti njih skupščini? Jest ti vre zdej napovem, de prou neč. Zatu, ke če niso zdej odločno rekli adijo, tudi na tisti skupščini ne bojo tega rekli. Tam se bojo prkazali trapoleri, ke bojo rekli, de more jet politična akcija naprej jn ne bojo nardili neč. Bojo lepu sprejeli cebec, ke so ga dobili v ta zadno jn bojo čakali, de dobijo drugi cebec.

— Ma kej be mogli, po tvojem, naredet?

— Kej! Reč: »Dvej cabadi smo vre dobili, prvo tabat kadar Craxi ni pestu govort slovensko na volivnem shodi, drugo pej zdej ses volivnem sporazumu sez melonami, ke ne morejo videt Slovincou. Dvej cabadi so nam zadosti. Adijo!« Taku be mogli naredet brez tolko štedirat. Če so pej odločili, de bojo šele diskutirali, pome, de mislejo ostat jn čakati tretjo cabado.

— E, dragi moj, Slovinci smo potrpeživi ledje. Me pride na misu tisti star slovenski pregovor: »Dobro prese vse prenese.«

**Beri - širi - podpiraj
"NOVI LIST"**

POMLADANSKA DELA NA PAŠNIKU

■ nadaljevanje s 7. strani

plast privzdignejo in travam ter metuljnicam potrgajo korenine. Ruša brez tesne povezave z vlažno zemljo je zelo občutljiva za tople in suhe pomladanske dneve. Veliko kakovostnih rastlin se zaradi tega posuši. Čeprav je v praksi močno razširjeno brananje ali vlačenje travnikov, da je pri košnji manj težav in zamazane krme, je za pašnike gotovo koristnejše pomladansko valjanje. Z gladkim ali kolutastim valjarjem pritisnemo privzdignjeno rušo k zemlji, spodnji deli poganjkov dobijo stik z vlago, poženejo korenino in poškodovane rastline so rešene pred izsušitvijo.

Večina gospodarsko pomembnih trav, ki sestavljajo našo rušo, najbolje uspeva v godni čvrsti in trdi zemlji. Z valjanjem lahko zatiramo tudi nekatere nezaželene vrste zeli lakote, jesenski podlesek, preslico. V gosti nepoškodovani ruši bodo tudi manj verjetno vzklila semena in se ukoreninili mladi pleveli. Če bi bilo gnojenje pašnika s fosforjem in kalijem potrebno, ste ga lahko opravili že jeseni ali pa ga opravite takoj, ko bo dopuščalo vreme.

Pri gnojenju z dušikom pa lahko taktizirate. Če vam zaradi dolge zime grozi pomanjkanje krme, morate čim hitreje pognojiti tisti del pašnika, ki ga nameravate najprej izrabljati. Če bo deželno, bo koristno izkoriščen samo del dušika, velja pa tvegati saj boste imeli prvo pašo kar deset dni prej kot sicer. Ker bo prvi dušik porabljen že v aprilu, morate prvič dognojiti v začetku maja, da bo ruša tudi naprej hitro priraščala. Če pa mislite pašnik maja kositi, lahko prvič gnojite konec aprila.

Z. T.

lo, srce mi je razbijalo, pljuča so hropeč lovila sapo.

Slabost se me je tako hitro lotevala, da so mi omotični možgani pravili, češ, zgrudil se bom in ne bom dospel do vlaka, ako ostanem zadaj v sprevodu. Zapustil sem vrste in stekel po hodniku ob cesti pod košatim drevjem naprej, Nelson pa krohotaje za menoj. Gotove stvari so mi pri tem živo ostale v spominu kakor spomin na hude sanje. Posebno se spominjam na tista drevesa in kako sem obupno tekkel pod njimi in kako se je vzdignil med ostalimi pijanci glasen krohot, kadar sem padel. Menili so, da se samo delam tako pijanega. Niti sanjalo se jim ni, da me je kralj Alkohol na smrt tiščal za grlo. Ampak jaz sem to vedel. In spominjam se na bežno grenkost, ki sem jo občutil, ko sem spoznal, da se borim s smrtjo in da oni drugi tega ne vedo. Bilo mi je, kakor da bi se potapljal v pričo množice gledalcev, ki so mislili, da v njihovo zabavo zbijam šale.

In ko sem tekkel tam pod drevesi, sem padel in izgubil zavest. Kaj se je potem zgodilo, so mi morali razen ene nejasne izjeme šele povedati. Nelson me je s svojo silno močjo pobral, me vlekel dalje in spravil na vlak. Ko me je posadil na sedež, sem se boril za sapo in jo hropeč lovil tako silno, da je vzlic svoji pijanosti spoznal, kako mi huda prede. Sedaj vem, da bi me bila lahko vsak trenutek zadela smrt. Pogostokrat se z grozo spominjam, da nisem

bil nikoli bliže smrti kakor takrat. Samo iz Nelsonovega opisa vem, kako sem se takrat vedel.

Mene je žgalo, v meni je žgalo od ognja ter zaduhe in treba mi je bilo zraka. Blazno sem si želel zraka. Moji napor, da bi odprl okno, so bili zaman; kajti vsa okna v vozu so bila pritrjena z vijaki. Nelson je že videl ljudi, znorele od pijače, in je mislil, da se hočem vreči skozi okno. Skušal me je zadrževati, a jaz sem se mu upiral. Pograbil sem neko baklo in razbil šipo.

Na oaklandski obali sta bili glede Nelsona dve stranki, ena zanj, druga zoper nje, in v vozu so bili pristaši obeh strank, ki so imeli več pijače v sebi kot je bilo prav. Ko sem razbil okno, je bilo to znamenje za Nelsonove nasprotnike. Eden izmed njih je segel po meni in me zvrnil po tleh in tako pričel boj, o čemer se ne zavedam ničesar razen onega, kar so mi pozneje povedali, in da me je drugi dan bolela čeljust od udarca, ki me je podrl na tla. Možak, ki me je udaril, je padel name, Nelson pa nanj, in pravijo, da je po splošnem pretepu, ki se je nato začel, ostalo malo celih oken v razbitem vozu.

Da sem bil do nezavesti pobit, je bilo menda najboljšje, kar se mi je moglo zgoditi. Moji silni napor, da bi bil samo pospešili že tako nevarno pospešeno utripanje srca in povečali potrebo kisika v dušičih se pljučih.

Ko je bil boj končan in sem se predramil, se nisem prav osvestil. Nič bolj se nisem zavedal kakor človek, ki se potaplja pa se še vedno napenja, dasi je že izgubil zavest. Ne spominjam se, kaj sem delal, vpil sem: »Zraka! Zraka!« tako vztrajno, da se je Nelsonu posvetilo, da ne mislim na samomor. Zato je otrebil steklene črepinje iz okna in me pustil, da sem pomolil glavo in pleča ven. Spoznal je deloma resnost mojega stanja in me držal okoli pasu, da ne bi zdrknil še bolj skozi okno. In vso ostalo vožnjo do Oaklanda sem držal glavo in rame skozi okno in se branil kot norec, kadarkoli me je kdo skušal potegniti v voz.

In tedaj se je zasvetil v meni en sam nejasen žarek prave zavesti. Edino, kar pomnim od takrat, ko sem bil padel pod drevjem, pa do naslednjega večera, ko sem se prebudil, je to, da sem držal glavo skozi okno z obrazom proti vetru, ki ga je delal vlak, da so iskre letele váme, me pekle in slepile, jaz pa sem na vso moč skušal dihati. Vsa moja volja je bila osredotočena na dihanje — na vdihavanje zraka na vsa pljuča v kolikor mogoče najglobljih duških, da si načrpan v kar najkrajšem času kar največ zraka v pljuča. Ali dihaj ali umri! Bil sem plavač in potapljač in sem vedel to. In v najneznosnejših napadih dušljivosti sem si bil tega v svesti, obračal sem se proti vetru in iskram in dihal za življenje.

(Dalje)